

Opgave 4 Minister Blok bezoekt Zuid-Afrika

Bij deze opgave horen de teksten 6 en 7.

Inleiding

Deze opgave gaat over de diplomatieke relaties die Nederland en de Europese Unie (EU) hebben met Zuid-Afrika en de Afrikaanse Unie. In december 2019 bracht de voorzitter van de Europese Commissie, Von der Leyen, een bezoek aan Zuid-Afrika. Tijdens dit bezoek toonde zij vernieuwde interesse van de EU in het Afrikaanse continent. In februari 2020 bracht minister Blok, de minister van Buitenlandse Zaken onder kabinet Rutte III, een bezoek aan Zuid-Afrika. Het bezoek van minister Blok stond in het kader van de hernieuwde betrekkingen tussen beide staten, de EU en de Afrikaanse Unie. De Afrikaanse Unie (AU) is een samenwerkingsverband waarin alle 54 landen van het Afrikaanse continent vertegenwoordigd zijn. De organisatiestructuur van de Afrikaanse Unie en haar doelstellingen ten behoeve van de Afrikaanse lidstaten zijn vergelijkbaar met die van de Europese Unie.

Gebruik tekst 6.

Volgens tekst 6 staat Afrika hoog op de EU-agenda voor buitenlandbeleid. Afrika wordt onder commissievoorzitter Von der Leyen anders benaderd dan onder haar voorganger Juncker.

Framen is een van de mediastrategieën die politici gebruiken.

- 1p 21 Leg uit dat commissievoorzitter Von der Leyen Afrika anders framet dan haar voorganger. Gebruik in je uitleg:
- een omschrijving van het begrip framen;
 - twee voorbeelden uit tekst 6 van framen.

Gebruik tekst 6.

Er zijn verschillende theorieën die het gedrag van staten verklaren. Een daarvan is de groep marxistische theorieën.

- 2p 22 Leg vanuit **twee andere** groepen theorieën de vernieuwde interesse van de EU in Afrika uit. Gebruik in je uitleg steeds:
- de naam en een kenmerk van een groep theorieën die het gedrag van staten verklaart;
 - informatie uit tekst 6 waaruit het gekozen kenmerk blijkt.

Gebruik tekst 6.

Er zijn twee groepen theorieën die de (onder)ontwikkeling van staten verklaren.

In het hedendaagse moderne Afrika, volgens tekst 6, zijn kenmerken van de moderne samenleving te herkennen. Een daarvan is de toename van welvaart.

- 2p 23
- Geef aan welk **ander** economisch kenmerk te herkennen is in Afrika, volgens tekst 6. Gebruik in je antwoord informatie uit tekst 6 waaruit het gekozen kenmerk van de moderne samenleving blijkt.
 - Geef voor dit economische kenmerk een verklaring vanuit een groep theorieën die de (onder)ontwikkeling van staten verklaart. Gebruik in je verklaring de naam en een kenmerk van de gekozen groep theorieën.

Gebruik tekst 7.

Het Nederlandse buitenlandbeleid wordt wel getypeerd als dat van de koopman en de dominee.

- 1p 24
- Leg uit dat de woorden van minister Blok passen bij dit Nederlandse buitenlandbeleid. Gebruik in je uitleg informatie uit tekst 7.

Gebruik tekst 7.

Tekst 7 is een aankondiging van het werkbezoek van minister Blok aan Zuid-Afrika. Nederland is lid van de EU en Zuid-Afrika is lid van AU.

- 2p 25
- a** Leg uit dat Nederland met Zuid-Afrika wil samenwerken, volgens de aankondiging. Gebruik in je uitleg:
- de omschrijving van het kernconcept samenwerking;
 - informatie uit tekst 7 waaruit samenwerking blijkt.
- b** Geef aan welke reden voor politieke samenwerking te herkennen is in de aankondiging van het werkbezoek. Gebruik in je antwoord een voorbeeld uit tekst 7 van de gekozen reden.

Gebruik tekst 7.

Er zijn verschillende onderzoeksmethoden die de macht van staten in beeld kunnen brengen. Een daarvan is de positiemethode.

- 2p 26
- Leg uit met welke gegevens uit tekst 7 een uitspraak vanuit de positiemethode kan worden gedaan over de politieke macht van Zuid-Afrika. Gebruik in je uitleg:
- een type gegevens uit de positiemethode;
 - informatie uit tekst 7 waaruit het gekozen type gegevens blijkt;
 - de omschrijving van het begrip politieke macht;
 - informatie uit tekst 7 om politieke macht te illustreren.

In 2020 was Zuid-Afrika lid van de VN-Veiligheidsraad. Er wordt al jaren gesproken over hervorming van de samenstelling van de VN-Veiligheidsraad.

- 2p **27** Beargumenteer met de representatie van VN-lidstaten of de samenstelling van de VN-Veiligheidsraad wel of niet moet veranderen. Gebruik in je argumentatie:
- een kenmerk van de samenstelling van de VN-Veiligheidsraad;
 - de omschrijving van het kernconcept representatie.

tekst 6

De hernieuwde Europese interesse in Afrika

Ten tijde van de Commissie Juncker werd de focus op Afrika vooral bepaald door de migratiecrisis, waarmee de Europese Unie
5 worstelde, en de hoop de toename van Afrikaanse migratie naar Europa te beteugelen met geld, het creëren van banen en het versnellen van economische groei. Onder auspiciën
10 van de huidige Commissie wordt Afrika nu eerst en vooral als de hoeksteen van Europese geopolitieke ambities gezien. Tijdens haar eerste buitenlandse reis in december 2019
15 bezocht Von der Leyen het hoofdkwartier van de Afrikaanse Unie (AU) in Addis Ababa en daar sprak ze opnieuw uit dat de EU zich erop wil toeleggen om een 'gelijkwaardig
20 partnerschap' tot stand te brengen. Het feit dat haar bezoek plaatsvond minder dan een week nadat ze was aangesteld benadrukt het groeiende strategische belang van Afrika voor
25 het buitenlandbeleid van de EU. Deze strategische buiging richting Afrika wordt nog eens verder onderbouwd door een groot aantal recente diplomatieke initiatieven van
30 EU-lidstaten (...).

De hernieuwde Europese interesse in Afrika komt op een cruciaal tijdstip voor globale geopolitieke competitie, voor de verhoudingen tussen de EU
35 en Afrika, en voor het Afrikaanse continent zelf. Ondanks de enorme uitdagingen wordt Afrika steeds meer gezien als een continent van mogelijkheden. Deze nieuwe kijk op

40 Afrika is onder andere tot stand gekomen omdat het continent beschikt over een overvloed aan natuurlijke bronstoffen en daarbovenop hoge demografische en
45 economische Afrikaanse groei in de laatste twee decennia. Een andere factor die dit nog eens versterkt, is de hervorming van de AU, en dan met name vanwege de
50 totstandkoming van de Afrikaanse Continentale vrijhandelszone (AfCFTA) dat vanaf januari 2021 zal starten. Het AfCFTA-verdrag verenigt
54 landen en 1,2 miljard mensen, en
55 vormt daarmee de grootste vrijhandelszone ter wereld sinds de oprichting van de Wereldhandelsorganisatie.

Maar dat is nog niet alles. Het
60 groeiende geostrategische belang van Afrika heeft er ook voor gezorgd dat er een nieuwe wedloop is ontstaan om de opkomende markt van het continent, de natuurlijke
65 bronstoffen die het rijk is en de stemrechten die het heeft in internationale organen, en dan met name de Verenigde Naties. Zowel traditionele als nieuwe
70 mogelijkheden, zoals China, de VS, India, Rusland, Turkije en de Golfstaten, zijn in een race verwickeld om hun politieke, economische en militaire positie op
75 het continent te verbeteren. (...) Met andere woorden, Europa is niet de enige speler in het veld. (...)

naar: EPC, 2020

tekst 7

Minister Blok bezoekt Zuid-Afrika met ambitieuze agenda

Minister Stef Blok van Buitenlandse Zaken bezoekt op maandag 3 en dinsdag 4 februari Zuid-Afrika om het over de samenwerking tussen
5 Nederland en Zuid-Afrika te hebben in de context van de bredere politieke en economische ontwikkelingen in Europa en Afrika. Blok: 'We willen kansen benutten, zowel politiek als
10 economisch. Zuid-Afrika is voorzitter van de Afrikaanse Unie, lid van de VN-Veiligheidsraad, onderdeel van de G20, en een van de belangrijkste handelspartners van Nederland in
15 Sub-Sahara Afrika. We hebben een volle agenda.'

In Pretoria overlegt minister Blok op 3 februari met zijn Zuid-Afrikaanse collega Pandor over de politieke en
20 economische banden tussen Zuid-Afrika en Nederland. De

samenwerking tussen de organisaties waar Nederland en Afrika onderdeel van uitmaken staat
25 hoog op de agenda. De ministers van de Europese Unie en de Afrikaanse Unie komen 2-3 maart bijeen in Rwanda om de relatie tussen de twee continenten te bespreken.
30 Minister Blok neemt deel aan dat overleg. 'De Europese Unie en de Afrikaanse Unie delen veel belangen, zoals het naleven van mensenrechten, het bevorderen van
35 (cyber)veiligheid, en de samenwerking tegen klimaatverandering met potentieel ontwrichtende gevolgen die vluchtelingenstromen op gang
40 brengen. Deze zaken wil ik nu in Zuid-Afrika, maar ook in maart in Rwanda aan de orde stellen.' (...)

bron: rijksoverheid.nl, 2020